

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวผู้ป่วยจิตเวชโรงพยาบาลศรีธัญญา” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาเป็นการบรรยายในเชิงพรบനาประกอบตารางอธิบาย โดยแบ่งเนื้อหา การนำเสนอออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช
- 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช
- 4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช
- 4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช
- 4.6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช
- 4.7 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการนำเข้าข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกในครอบครัวซึ่งมีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยจิตเวช จำนวนทั้งสิ้น 234 คน สามารถนำเสนอข้อมูลทั่วไปซึ่งใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพความสัมพันธ์ และระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช ดังมีรายละเอียดดังไปนี้

4.1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 และเป็น เพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

4.1.2 อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 62 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี ซึ่งมีจำนวน เท่ากัน คือ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและอายุ

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)
เพศ		
หญิง	128	54.7
ชาย	106	45.3
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	39	16.7
31-40 ปี	40	17.1
41-50 ปี	62	26.5
51-60 ปี	53	22.6
มากกว่า 60 ปี	40	17.1

4.1.3 สถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีจำนวนมากที่สุด คือ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมา มีสถานภาพโสดและหม้าย โดยมีจำนวน 96 คน และ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 และ 6.8 ตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแยกกันอยู่ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)
โสด	95	40.6
สมรส	110	47.0
หย่าร้าง	11	4.7
หม้าย	16	6.8
แยกกันอยู่	2	0.9

4.1.4 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คือ 84 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาซึ่งมีจำนวน 60 คน และ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ 23.5 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงสุดระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ทั้งนี้ไม่พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.3

4.1.5 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 94 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท โดยมีจำนวน 92 คน และ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 และ 9.0 ตามลำดับ ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด
และรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

ระดับการศึกษาสูงสุดและรายได้ ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)
ระดับการศึกษาสูงสุด	-	-
ไม่ได้รับการศึกษา	60	25.6
ประถมศึกษา	55	23.5
มัธยมศึกษา	25	10.7
ปวช/ปวส	84	35.9
ปริญญาตรี	10	4.3
สูงกว่าปริญญาตรี		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ระดับการศึกษาสูงสุดและรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	92	39.3
10,001 – 20,000 บาท	94	40.2
20,001 – 30,000 บาท	21	9.0
30,001 – 40,000 บาท	16	6.8
มากกว่า 40,000 บาท	11	4.7

4.1.6 สถานภาพความสัมพันธ์กับผู้ป่วย

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพความสัมพันธ์เป็นบิดา/มารดาของผู้ป่วยมีจำนวนมากที่สุด คือ 76 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา มีสถานภาพความสัมพันธ์เป็นพี่/น้องของผู้ป่วย และเป็นบุตรของผู้ป่วย โดยมีจำนวน 61 คน และ 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 และ 22.2 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพความสัมพันธ์เป็นปู่/ย่า/ตา/ยาย ของผู้ป่วยมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.4

4.1.7 ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งมีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย 6-10 ปี และมากกว่า 20 ปี โดยมีจำนวน 41 คน และ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 10.3 ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย 11-15 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพความสัมพันธ์
กับผู้ป่วยและระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย

สถานภาพความสัมพันธ์กับผู้ป่วยและ ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)
สถานภาพความสัมพันธ์กับผู้ป่วย		
บิดา/มารดา	76	32.5
สามี/ภรรยา	28	12.0
พี่/น้อง	61	26.1
บุตร	52	22.2
ปู่/ย่า/ตา/ยาย	2	0.9
หลาน	7	3.0
ลุง/ป้า/น้า/อา	8	3.4
ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย		
ไม่เกิน 5 ปี	137	58.5
6 – 10 ปี	41	17.5
11 – 15 ปี	14	6.0
16 – 20 ปี	18	7.7
มากกว่า 20 ปี	24	10.3

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช

จากการเก็บข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช ของกลุ่มตัวอย่างในครอบครัวที่มีผู้ป่วยจิตเวช โดยผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดสำหรับการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจในสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช อาการของผู้ป่วยจิตเวช และวิธีการรักษาผู้ป่วยจิตเวช โดยสามารถนำเสนอข้อมูลได้ดังนี้

4.2.1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช

จากการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวชว่า ความเครียดอย่างรุนแรงเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ 189 คน คิดเป็นร้อยละ 80.8 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวชว่า ความยากจน และการมีสารเคมีในสมองทำงานผิดปกติเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช โดยมีจำนวน 156 คน และ 154 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และร้อยละ 65.8 ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวชว่า กรรมพันธุ์เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 105 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.5

4.2.2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยจิตเวช

จากการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยทางจิตเวชว่า อาการของผู้ป่วยจิตเวชจะมีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป เช่น แยกตัว เนยเมย เชื่องข้า เก็บตัว/ เศร้า ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ 208 คน คิดเป็นร้อยละ 88.9 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยทางจิตเวชว่า จะหัวเราะ ร้องไห้ พูดไปหัวเราะไปโดยไม่มีเหตุผล และมีอาการคลุ้มคลั่ง เอะอะ เกรี้ยวกราด ดุร้าย ทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตัวเองหรือทำลายข้าวของ โดยมีจำนวน 200 คน และ 196 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 และ 83.8 ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยทางจิตเวชว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสำเร็จความใคร่ ถ้ามองลักษณะ ชุดชั้นในในที่สาธารณะ ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 119 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.5

4.2.3 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาผู้ป่วยจิตเวช

จากการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาผู้ป่วยทางจิตเวชโดยการใช้ยาทางจิตเวช ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ 234 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาผู้ป่วยทางจิตเวชโดยการพับแพท์ตามนัดและรับการรักษาต่อเนื่อง และใช้ความเข้าใจจากครอบครัวและบุคคลอันเป็นที่รัก โดยมีจำนวน 232 คน และ 222 คน คิดเป็นร้อยละ 99.1 และร้อยละ 94.9 ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาผู้ป่วยทางจิตเวชโดยการรักษากับไฟฟ้า (ECT) มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 102 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช				
1. กรรมพันธุ์	105	44.9	129	55.1
2. สารเคมีในสมองทำงานผิดปกติ	154	65.8	80	34.2
3. การใช้สารเสพติด เช่น ยาบ้า กัญชา เอโรอีน ฯลฯ	148	63.2	86	36.8
4. คุณิตเหตุอย่างรุนแรงหรือถูกระบบกระเทือน ศีรษะบ่อຍครัง	147	62.8	87	37.2
5. ความเครียดอย่างรุนแรง	189	80.8	45	19.2
6. เวறกรรมในอดีต	149	63.7	85	36.3
7. ความยากจน	156	66.7	78	33.3
อาการของผู้ป่วยจิตเวช				
8. หูแว่ว พูดคนเดียว เห็นภาพที่คนอื่นไม่เห็น	195	83.3	39	16.7
9. หัวเราะ ร้องไห้ พูดไปหัวเราะไปโดยไม่มีเหตุผล	200	85.5	34	14.5
10. บุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป เช่น แยกตัว เฉยเมย เชื่องข้า เก็บตัว/เศร้า	208	88.9	26	11.1
11. แปลภาษาที่เห็นหรือสื่อที่ได้ยินผิดไปจากความ เป็นจริง เช่น เห็นเชือกบากว่ารุ่ง	176	75.2	58	24.8
12. การไม่สนใจตัวเองปล่อยให้เนื้อตัวสกปรก	163	69.7	71	30.3
13. ผู้ที่มีพฤติกรรมสำเร็จความใคร่ ถั่มมอง ลักษณะ ชุดชั้นในในที่สาธารณะ	119	50.9	115	49.1
14. คลุ่มคลัง เอกอะ เก็บขยะ ดูร้าย ทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตัวเองหรือทำลายข้าวของ	196	83.8	38	16.2

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการรักษาผู้ป่วยจิตเวช				
15. การใช้ยาทางจิตเวช	234	100.0	-	-
16. การหัคไฟฟ้า (ECT)	102	43.6	132	56.4
17. การเข้ากลุ่มบำบัด กลุ่มฝึกหักษะทางสังคม ร่วมกับผู้ป่วยรายอื่น ๆ หรือร่วมกับครอบครัว	209	89.3	25	10.7
18. การรักษาตัวอยู่โรงพยาบาลนาน ๆ	119	50.9	115	49.1
19. การพับแพทย์ตามนัดและรับการรักษาต่อเนื่อง	232	99.1	2	0.9
20. ความเข้าใจจากครอบครัวและบุคคลอันเป็นที่รัก	222	94.9	12	5.1

เมื่อพิจารณาโดยแบ่งตามระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช ในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวชในระดับมาก ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ 118 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทางจิตเวช ในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาผู้ป่วยทางจิตเวชในระดับมาก ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ 147 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาผู้ป่วยทางจิตเวช ในระดับมาก

ทั้งนี้ โดยสรุปภาพรวมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวชของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช ในระดับมาก ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ 141 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวชในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 และไม่พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวชในระดับน้อย ดังนี้รายละเอียดตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6
ร้อยละและความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช

ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช	จำนวน (N=234)	ร้อยละ (100.0)
ด้านสาเหตุ		
น้อย	23	9.8
ปานกลาง	93	39.7
มาก	118	50.4
ด้านอาการ		
น้อย	17	7.3
ปานกลาง	57	24.4
มาก	160	68.4
ด้านการวินิจฉัย		
น้อย	3	1.3
ปานกลาง	84	35.9
มาก	147	62.8
โดยรวม		
น้อย	-	-
ปานกลาง	93	39.7
มาก	141	60.3

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

จากการเก็บข้อมูลทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ป่วยจิตเวชว่า บุคคลผู้ดูแลผู้ป่วยมีความรู้สึกนึงกิด ความเชื่อ ความคิดเห็นต่อผู้ป่วยจิตเวชไปในเชิงบวกหรือเชิงลบ สามารถนำเสนอข้อมูลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกเต็มใจ ยินดีที่จะช่วยผู้ป่วยทุกวิธีเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยหายเป็นปกติได้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นมากที่สุด คือ 4.56 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกเห็นใจผู้ป่วย

จิตเวช และรู้สึกห่วงใยผู้ป่วยมากขึ้น เมื่อทราบว่าผู้ป่วยเจ็บป่วยทางจิตเวช โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 4.41 และ 4.39 ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกว่าผู้ป่วยมักสร้างปัญหาให้กับคนในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ 3.24 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ทัศนคติของครอบครัว ต่อผู้ป่วยจิตเวช	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านรู้สึกว่าผู้ป่วยโรคจิตเป็นภาระ	6.4 (15)	17.5 (41)	20.5 (48)	24.4 (57)	31.2 (73)	3.56	1.27	น้อย
ท่านรู้สึกไม่ชอบทุกครั้งเมื่อผู้ป่วยแสดง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	- -	5.1 (12)	37.6 (88)	29.1 (68)	28.2 (66)	3.80	0.820	น้อย
ท่านรู้สึกอยากรู้ว่าผู้ป่วยจิตเวชอยู่ที่บ้าน	0.9 (2)	4.3 (10)	12.0 (28)	34.6 (81)	48.3 (113)	4.25	0.89	น้อยที่สุด
เมื่อผู้ป่วยได้รับการรักษาจะสามารถ กลับมาเมื่อวิถอยู่ร่วมกับบุคคลทั่วไปได้	45.7 (107)	38.5 (90)	14.1 (33)	1.7 (4)	- -	4.28	0.77	น้อยที่สุด
ท่านรู้สึกเห็นใจผู้ป่วยจิตเวช	50.0 (117)	42.3 (99)	6.0 (14)	1.7 (4)	- -	4.41	0.68	มากที่สุด
ท่านเต็มใจ ยินดีที่จะช่วยผู้ป่วยทุกวิธีเพื่อ ช่วยให้ผู้ป่วยหายเป็นปกติได้	65.4 (153)	26.1 (61)	8.1 (19)	0.4 (1)	- -	4.56	0.66	มากที่สุด
ท่านไม่ให้อภัยกับการกระทำให้อดีตของ ผู้ป่วย	3.8 (9)	5.2 (12)	8.5 (20)	20.5 (48)	62.0 (145)	4.32	1.08	น้อยที่สุด
ท่านรู้สึกห่วงใยผู้ป่วยมากขึ้นเมื่อทราบว่า ผู้ป่วยเจ็บป่วยทางจิตเวช	53.0 (124)	35.0 (82)	10.3 (24)	0.9 (2)	0.9 (2)	4.39	0.77	มากที่สุด
ผู้ป่วยมักสร้างปัญหาให้กับคนใน ครอบครัว	5.6 (13)	21.8 (51)	30.8 (72)	26.5 (62)	15.4 (36)	3.24	1.13	ปานกลาง
ผู้ป่วยจิตเวชสามารถแบ่งเบาภาระของ ครอบครัวได้ เช่นช่วยทำงานบ้าน ดูแลบ้าน	16.7 (39)	28.2 (66)	41.9 (98)	8.1 (19)	5.1 (12)	3.43	1.03	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ทัศนคติของครอบครัว ต่อผู้ป่วยจิตเวช	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แผลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
การดูแลผู้ป่วยทำให้หันถูกจำกัดอิสระใน การทำกิจกรรมอื่น ๆ ทางสังคม	10.3 (24)	15.4 (36)	29.5 (69)	27.8 (65)	17.1 (40)	3.26	1.21	ปานกลาง

$\bar{X} = 3.96$ S.D. = 0.53

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาทัศนคติโดยรวมแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งมีสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ป่วยจิตเวชมีทัศนคติผู้ป่วยจิตเวชเป็นเชิงบวก โดยกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติโดยรวมต่อผู้ป่วยจิตเวชในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 67.9 และมีทัศนคติโดยรวม ในระดับปานกลางจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ซึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติโดยรวมระดับน้อย ทั้งนี้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.96 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำนวนตามระดับ

ทัศนคติของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ระดับทัศนคติของครอบครัว ต่อผู้ป่วยจิตเวช	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)	\bar{X}	S.D.	แผลผล
ระดับปานกลาง	75	32.1	3.96	0.531	มาก
ระดับมาก	159	67.9			

4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช

ผลเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช โดยมีคำถาม 15 ข้อ ได้แก่ ครอบครัวให้ความรักความสนใจและเอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์ทางที่มีอยู่อย่างมาก รับฟังด้วยความตั้งใจ การแสดงความเห็นใจในความทุกข์ที่ผู้ป่วยได้รับจาก

อาการทางจิตเหล่านั้น พยายามส่งเสริมและช่วยเหลือผู้ป่วยให้เก็บญหาด้วยตัวเอง และปฏิบัติต่อผู้ป่วยเหมือนคนปกติ ซึ่งสามารถนำเสนอข้อมูลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีบทบาทในการให้ผู้ป่วยเพิ่มลด หรือหยุดยาได้เองโดยไม่ต้องปรึกษาแพทย์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด คือ 4.72 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีบทบาทในการดูแลให้ผู้ป่วยทานยาตามแพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอ และเคยดูแลให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.63 และ 4.59 ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้ป่วยจิตเวชไม่สามารถประกอบอาชีพอย่างเดียว ได้ตามลำพัง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด คือ 3.25 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทหน้าที่
ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช

บทบาทของครอบครัวต่อ การดูแลผู้ป่วยจิตเวช	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านเคยดูแลให้ผู้ป่วยได้รับการ รักษาอย่างต่อเนื่อง	62.8 (147)	34.2 (80)	1.7 (4)	1.3 (3)	- -	4.59	0.60	มาก ที่สุด
ท่านดูแลให้ผู้ป่วยทานยาตาม แพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอ	69.2 (162)	26.1 (61)	3.4 (8)	1.3 (3)	- -	4.63	0.62	มาก ที่สุด
ท่านไม่เคยห้อแท้ในการดูแลรักษา ผู้ป่วยจิตเวช	47.4 (111)	36.3 (85)	12.8 (30)	3.4 (8)	- -	4.28	0.82	มาก ที่สุด
ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้รับยา ปัญหา และรับฟังด้วยความดังใจ	49.6 (116)	44.0 (103)	6.4 (15)	- -	- -	4.43	0.61	มาก ที่สุด
ท่านเปิดมีโอกาสให้ผู้ป่วยเข้าสังคม เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเรียนรู้การ ปรับตัวได้ดีขึ้น	46.2 (108)	38.9 (91)	13.2 (31)	0.9 (2)	0.9 (2)	4.29	0.79	มาก ที่สุด
ท่านสนับสนุนให้ผู้ป่วยได้ทำงาน ตามกำลังและความสามารถเพื่อ ช่วยในการพัฒนาสมรรถภาพทาง ร่างกาย และจิตใจ	50.4 (118)	38.0 (89)	9.0 (21)	2.1 (5)	0.4 (1)	4.36	0.77	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

บทบาทของครอบครัวต่อ การดูแลผู้ป่วยจิตเวช	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านพยายามกระตุ้นให้ผู้ป่วย ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุดโดยท่าน จะช่วยเหลือเฉพาะกิจกรรมที่ผู้ป่วยทำ เองไม่ได้หรือทำได้แต่ไม่สมบูรณ์	49.6 (116)	40.6 (95)	5.6 (13)	3.0 (7)	1.3 (3)	4.34	0.82	มาก ที่สุด
ท่านให้ผู้ป่วยช่วยทำงานต่าง ๆ ภายในบ้าน	42.7 (100)	30.3 (71)	19.7 (46)	2.6 (6)	4.7 (11)	4.04	1.07	มาก ที่สุด
ท่านหมั่นสังเกตอาการข้างเคียง หลังจากผู้ป่วยกินหรือฉีดยาอยู่เสมอ หากพบว่าผิดปกติจะพาผู้ป่วยมาพบ แพทย์	63.2 (148)	31.2 (73)	2.6 (6)	3.0 (7)	- -	4.55	0.69	มาก ที่สุด
ท่านให้ผู้ป่วยเพิ่ม ลด หรือหยุดยาได้เอง โดยไม่ต้องปรึกษาแพทย์	0.9 (2)	3.0 (7)	2.1 (5)	11.1 (26)	82.9 (194)	4.72	0.73	มาก ที่สุด
ท่านปกปิดและแยกผู้ป่วยไม่ให้ เกี่ยวข้องกับคนอื่นๆ เพราะกลัวว่าผู้ป่วย จะแสดงอาการทางจิตออกมานะ	0.9 (2)	4.7 (11)	7.7 (18)	18.4 (43)	68.4 (160)	4.49	0.89	น้อย ที่สุด
เวลาที่ผู้ป่วยมีอาการกำเริบมากจะ อาจลากทำลายข้าวของ ทำร้ายคนใน บ้านหรือเพื่อนบ้าน บางครั้งลงมือว่า เพื่อนบ้านหรือผู้อื่นกลั่นแกล้ง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีผลทำให้ท่านเดือดร้อนและไม่ อยากรดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่อไป	2.6 (6)	5.6 (13)	14.5 (34)	32.5 (76)	44.9 (105)	4.12	1.02	น้อย
ผู้ป่วยจิตเวชไม่สามารถพึงตนเองได้	7.3 (17)	12.4 (29)	23.1 (54)	22.6 (53)	34.6 (81)	3.65	1.27	น้อย
ผู้ป่วยจิตเวชไม่สามารถประกอบอาชีพ อาเลี้ยงตัวเองได้ตามลำพัง	11.5 (27)	19.2 (45)	26.9 (63)	17.1 (40)	25.2 (59)	3.25	1.33	น้อย ที่สุด

 $\bar{X} = 4.29$ S.D. = 0.49

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งมีบทบาทหน้าที่ทางด้านครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยรวมส่วนใหญ่มีบทบาทในระดับมาก มีจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7 และระดับปานกลาง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ซึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาทหน้าที่ทางด้านครอบครัวโดยรวมระดับน้อย ทั้งนี้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมเท่ากับ 4.29 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการแสดงบทบาทหน้าที่
ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช

ระดับการแสดงบทบาทหน้าที่ของ ครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิต เวช	จำนวน (N = 234)	ร้อยละ (100.0)	\bar{X}	S.D.
ระดับปานกลาง	24	10.3	4.29	0.490
ระดับมาก	210	89.7		

4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยการที่บุคคลผู้ดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในบ้านเดียวกันให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร วัสดุสิ่งของ การสนับสนุนด้านจิตใจ หรือการมีส่วนร่วมทางสังคมแก่บุคคลที่เชื่อมกับปัญหาความเจ็บป่วยหรือจากความเครียด เพื่อเป็นการช่วยบรรเทาความรุนแรงหรือเป็นการป้องกันปัญหาความเจ็บป่วย หรือความเครียดไม่ให้ทวีความรุนแรงมากขึ้น จากการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างสามารถนำเสนอได้ดังนี้

4.5.1 การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านจิตใจและอารมณ์

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านจิตใจและอารมณ์ โดยการให้กำลังใจผู้ป่วยในการรับประทานยาต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด คือ 4.45 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมโดยการทำให้ผู้ป่วยมั่นใจว่าเข้าเป็นคนสำคัญของครอบครัว และแสดงความห่วงใย ความเอาใจใส่ แก่ผู้ป่วยเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.44 และ 4.40

ตามลำดับ และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมักแสดงความรักต่อผู้ป่วยอยู่เสมอด้วยการสัมผัส เช่น กอด โอบ หรือพูดคำว่า “รัก” ต่อผู้ป่วย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด คือ 4.06

ทั้งนี้กกลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านจิตใจและอารมณ์ โดยรวมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน คือ 4.32 ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคมของ
ครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านจิตใจและอารมณ์

ด้านจิตใจและอารมณ์	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
เมื่อผู้ป่วยไม่สบายใจ ท่านจะพยายาม เอาใจใส่ดูแล ไม่ทิ้งให้ผู้ป่วยอยู่一人	44.4 (104)	41.0 (96)	14.5 (34)	-	-	4.30	0.71	มาก ที่สุด
ท่านทำให้ผู้ป่วยมั่นใจว่าเขายังเป็นคน สำคัญของครอบครัว	51.3 (120)	41.5 (97)	7.3 (17)	-	-	4.44	0.63	มาก ที่สุด
ท่านได้แสดงความห่วงใย ความเอาใจใส่ แก่ผู้ป่วยเสมอ	45.7 (107)	48.7 (114)	5.6 (13)	-	-	4.40	0.60	มาก ที่สุด
ท่านช่วยเหลือผู้ป่วยปฏิบัติตัวได้ ถูกต้อง	38.0 (89)	51.7 (121)	10.3 (24)	-	-	4.28	0.64	มาก ที่สุด
ท่านห่วงใยตามข่าวคราวเกี่ยวกับ อาการของผู้ป่วยเสมอ	35.9 (84)	57.3 (134)	6.8 (16)	-	-	4.29	0.59	มาก ที่สุด
ท่านแสดงความเข้าใจต่อปัญหาของ ผู้ป่วยจิตเวชเสมอ	35.5 (83)	59.0 (138)	5.6 (13)	-	-	4.30	0.57	มาก ที่สุด
ท่านมักแสดงความรักต่อผู้ป่วยอยู่ เสมอด้วยการสัมผัส เช่น กอด โอบ หรือพูดคำว่า “รัก” ต่อผู้ป่วย	37.6 (88)	38.9 (91)	16.2 (38)	6.4 (15)	0.9 (2)	4.06	0.93	มาก
ท่านให้กำลังใจผู้ป่วยเสมอ เมื่อผู้ป่วย ทุกข์ใจ	43.2 (101)	47.4 (111)	8.5 (20)	0.9 (2)	-	4.33	0.67	มาก ที่สุด
ท่านให้กำลังใจผู้ป่วยในการ รับประทานยาต่อเนื่อง	49.6 (116)	45.7 (107)	4.7 (11)	-	-	4.45	0.59	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านจิตใจและอารมณ์	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านสอนให้ลูกหลานเคารพผู้ป่วย เข่นเดียวกับสมาชิกคนอื่นใน ครอบครัว	49.1 (115)	38.9 (91)	11.1 (26)	0.9 (2)	- -	4.36	0.71	มาก ที่สุด

$\bar{X} = 4.32$ S.D. = 0.53

4.5.2 การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านสิ่งของและกাযภาพ

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านสิ่งของและกাযภาพ โดยการอยู่ร่วมกันเพื่ออำนวยความสะดวกทางการแพทย์ตามนัด มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด คือ 4.31 รองลงมาถึงกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ด้วยค่ารักษาพยาบาลให้กับผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่ดีที่สุด และซื้อเสื้อผ้า ของใช้ที่จำเป็นให้กับผู้ป่วยอยู่เสมอโดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.05 และ 3.97 ตามลำดับ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้จัดหนังสือ เอกสาร เกี่ยวกับโรคจิตเวชให้ผู้ป่วยศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด คือ 3.48

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านสิ่งของ และกাযภาพ โดยรวม ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน คือ 3.86 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคม
ของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านสิ่งของและกাযภาพ

ด้านสิ่งของและกাযภาพ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านซื้อเสื้อผ้า ของใช้ที่จำเป็นให้กับ ผู้ป่วยอยู่เสมอ	24.8 (58)	52.1 (112)	19.2 (45)	2.6 (6)	1.3 (3)	3.97	0.81	มาก
ท่านให้เงินผู้ป่วยใช้จ่ายประจำวัน	21.4 (50)	43.2 (101)	29.1 (68)	4.3 (10)	2.1 (5)	3.77	0.91	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านสิ่งของและภัยภาพ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ท่านช่วยผู้ป่วยทำกิจวัตรประจำวันที่ผู้ป่วยไม่ได้	21.4 (50)	34.6 (81)	41.5 (97)	1.7 (4)	0.9 (2)	3.74	0.84	มาก
ท่านจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องซักผ้า ไมโครเวฟ เครื่องเสียง โทรศัพท์ให้กับผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยอยู่อย่างสะดวกสบาย	26.1 (61)	30.8 (72)	36.8 (86)	5.1 (12)	1.3 (3)	3.75	0.94	มาก
ท่านได้จัดหานั่งเลือก เอกสาร เกี่ยวกับโรคจิตเวชให้ผู้ป่วยศึกษา	20.5 (48)	25.2 (59)	44.0 (103)	2.1 (5)	8.1 (19)	3.48	1.09	มาก
ท่านเคยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกพาผู้ป่วยไปพบแพทย์ตามนัด	50.4 (118)	32.1 (75)	15.4 (36)	2.1 (5)	-	4.31	0.81	มากที่สุด
ท่านจัดห้องนอนที่เป็นสัดส่วนให้กับผู้ป่วย	19.7 (46)	41.9 (98)	36.8 (86)	-	1.7 (4)	3.78	0.82	มาก
ท่านยินดีจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่ดีที่สุด	30.8 (72)	45.3 (106)	23.1 (54)	-	0.9 (2)	4.05	0.78	มาก

$$\bar{X} = 3.86 \quad S.D. = 0.59$$

4.5.3 การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยคบหาเพื่อน ไปสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด คือ 4.21 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างพาผู้ป่วยไปเที่ยวร่วมกับสมาชิกในครอบครัวทุกรัง และซักงานผู้ป่วยให้ออกไปร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานทำบุญ งานแต่งงาน งานบวช งานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน ฯลฯ อยู่่เสนอ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.99 และ 3.85 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยการให้ผู้ป่วยมีบัตรประจำตัวประชาชน หรือสิทธิในการรักษาต่าง ๆ ครอบคลุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด คือ 3.68

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน คือ 3.88 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การสนับสนุนทางสังคมของ ครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ด้านการมีส่วนร่วมหรือ เป็นส่วนหนึ่งของสังคม	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านพ่อป่วยไปเที่ยวร่วมกับสมาชิก ในครอบครัวทุกรัง	28.2 (66)	46.6 (109)	22.2 (52)	2.1 (5)	0.9 (2)	3.99	0.82	มาก
ท่านซักซานผู้ป่วยให้ออกไปร่วม กิจกรรมทางสังคม เช่น งานทำบุญ งานแต่งงาน งานบวช งานต่างๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน ฯลฯ อยู่เสมอ	23.1 (54)	44.0 (103)	28.2 (66)	4.3 (10)	0.4 (1)	3.85	0.84	มาก
ท่านปิดโอกาสให้ผู้ป่วยมาเพื่อน ไป สังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน	15.0 (35)	47.9 (112)	31.2 (73)	2.1 (5)	3.8 (9)	3.68	0.89	มาก
ท่านให้ผู้ป่วยได้มีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ใน ครอบครัวตามความเหมาะสม	12.8 (30)	58.5 (137)	24.8 (58)	2.6 (6)	1.3 (3)	3.79	0.74	มาก
ผู้ป่วยในครอบครัวของท่านมีบัตร ประจำตัวประชาชน หรือสิทธิในการ รักษาต่าง ๆ ครบถ้วน เช่น บัตร ประกันสุขภาพถ้วนหน้า บัตร ประกันสังคม ฯลฯ	40.2 (94)	45.3 (106)	10.3 (24)	3.4 (8)	0.9 (2)	4.21	0.82	มาก ที่สุด
ท่านให้ความรู้ผู้ป่วยเกี่ยวกับสาเหตุ อาการ และการรักษาโรคจิตเวช	22.2 (52)	42.3 (99)	29.1 (68)	4.7 (11)	1.7 (4)	3.79	0.90	มาก

$$\bar{X} = 3.88 \quad S.D. = 0.63$$

4.5.4 การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านข้อมูลข่าวสาร

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านข้อมูลข่าวสารโดยการแนะนำผู้ป่วยจิตเวชให้ดูแลสุขภาพตนเองอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด คือ 4.37 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยจิตเวช เช่น การผ่อนคลายความเครียด การพักผ่อน และให้คำแนะนำและบอกถึงประโยชน์ในการมาพบแพทย์ตามนัดแก่ผู้ป่วย โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.23 และ 4.18 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านข้อมูลข่าวสาร โดยการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด คือ 3.93

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านข้อมูลข่าวสารโดยรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน คือ 4.11 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคม
ของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชด้านข้อมูลข่าวสาร

ด้านข้อมูลข่าวสาร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านให้คำชี้แจงผู้ป่วยด้วยเหตุผล เสมอ เมื่อผู้ป่วยปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง	29.5 (69)	54.3 (127)	11.1 (26)	3.4 (8)	1.7 (4)	4.06	0.83	มาก
ท่านได้นำเอกสารลายอิยัดเกี่ยวกับโรค จิตเวชที่ผู้ป่วยเป็นอยู่พร้อมแนว ทางการรักษา	25.2 (59)	48.7 (114)	23.9 (56)	0.9 (2)	1.3 (3)	3.96	0.80	มาก
ท่านให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยเมื่อผู้ป่วย มีข้อสงสัยในเรื่องต่าง ๆ	22.2 (52)	62.0 (145)	13.2 (31)	1.7 (4)	0.9 (2)	4.03	0.71	มาก
ท่านได้ให้คำแนะนำและบอกถึง ประโยชน์ในการมาพบแพทย์ตามนัด แก่ผู้ป่วย	32.5 (76)	53.8 (126)	12.8 (30)	0.9 (2)	-	4.18	0.68	มาก
ท่านแนะนำให้ผู้ป่วยทราบถึง ประโยชน์ของการรับประทานยา และ วิธีการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมใน ครอบครัวและสังคม	32.5 (76)	50.0 (117)	17.5 (41)	-	-	4.15	0.69	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านข้อมูลข่าวสาร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ท่านให้การบรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้ป่วย	24.8 (58)	47.0 (110)	25.2 (59)	2.6 (6)	0.4 (1)	3.93	0.80	มาก
ท่านแนะนำผู้ป่วยจิตเวชให้ดูแลสุขภาพตนเองอยู่เสมอ	48.3 (113)	39.7 (93)	12.0 (28)	-	-	4.37	0.69	มาก ที่สุด
ท่านให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยจิตเวช เช่น การฝึกคลายความเครียด การพักผ่อน	36.8 (86)	51.3 (121)	11.1 (26)	-	0.9 (2)	4.23	0.71	มาก ที่สุด

$$\bar{X} = 4.11 \quad S.D. = 0.60$$

สรุปภาพรวมค่าเฉลี่ยการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

จากการเก็บข้อมูลการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชทั้ง 4 ด้าน พบร่วมกันมีตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชทั้ง 4 ด้าน พบร่วมกันมีตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.07 เมื่อแยกพิจารณาการสนับสนุนทางสังคมรายด้าน พบร่วมกันมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมด้านจิตใจและอารมณ์ ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.32 ด้านสิงของและภาษาพูด ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.86 ด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.88 และด้านข้อมูลข่าวสาร ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.11 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15

สรุปภาพรวมค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านจิตใจและอารมณ์	4.32	0.53	มาก
ด้านสิ่งของและการภาพ	3.86	0.59	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	3.88	0.63	มาก
ด้านข้อมูลข่าวสาร	4.11	0.60	มาก
รวม	4.07	0.48	มาก

4.6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช ในส่วนแบบสอบถาม จำนวน 35 ชุด คิดเป็นร้อยละ 14.96 ซึ่งสรุปประเด็นได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16

จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการแสดงความคิดเห็นอีนๆ

ข้อมูล	จำนวน N = 35
อุปสรรค	
- ผู้ป่วยไม่ยอมรับการเจ็บป่วย ขาดการรักษาต่อเนื่อง	14
- ญาติไม่เมื่อเวลาดูแลผู้ป่วย	4
- ญาติขาดความรู้ความเข้าใจด้านจิตเวช	2
- ไม่สะดวกในการเดินทางมาพบแพทย์	1
ข้อเสนอแนะ	
- ญาติควรเมื่อเวลาดูแลผู้ป่วย "ไม่ควรทิ้งให้ผู้ป่วยอยู่ตามลำพัง"	8
- ญาติควรมีทักษะในการถือสารกับผู้ป่วย	3
- สังคมควรเปิดกว้างมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ความเข้าใจกับโรคนี้	2
- ควรมีสถานที่ให้ผู้ป่วยได้มีอาชีพ และมีศักยภาพในการดำเนินชีวิต	1

4.7 การทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาเรื่องการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชในครั้งนี้ได้มีการตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคทางจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่แสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

จากการประมวลผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลสามารถเสนอผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน สามารถแบ่งเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่อายุต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกัน มี การสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนี้รายละเอียดดังไปนี้

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคม ของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช พบร้า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีค่าเฉลี่ยคะแนน การสนับสนุนทาง สังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t-test พบร้า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกันในระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.714$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.17

ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.1

ตารางที่ 4.17

ความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุน ทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

การสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิต เวชด้านจิตใจและอารมณ์	จำนวน (N)	\bar{X}	S.D.	t	P
ภาพรวม					
ชาย	106	4.08	0.47	0.37	0.7140
หญิง	128	4.06	0.49		

$N = 234 P > 0.05$

สมมติฐานที่ 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่อายุต่างกัน มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31-40 ปี มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41-50 ปี และอายุไม่เกิน 30 ปีตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18

ความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

อายุ	N	\bar{X}	S.D.
ภาพรวม			
ไม่เกิน 30 ปี	39	4.29	0.46
31-40 ปี	40	4.45	0.55
41-50 ปี	62	4.37	0.49
51-60 ปี	53	4.26	0.49
มากกว่า 60 ปี	40	4.22	0.64
รวม	234	4.32	0.53

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) พบร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกัน ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.7923$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	4	0.3906	0.0976	0.4225	0.7923
ภายในกลุ่ม	229	52.9235	0.2311		
รวม	233	53.3140			

N = 234 P > 0.05

ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.2

สมมติฐานที่ 1.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสแยกกันอยู่มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสหย่าร้างและสถานภาพสมรสเมียสมรสตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสโดยมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20

ความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรรถของกลุ่มตัวอย่างกับการ
สนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

สถานภาพสมรส	N	\bar{X}	S.D.
ภาพรวม			
โสด	95	4.21	0.44
สมรส	110	4.39	0.58
หย่าร้าง	11	4.60	0.15
หม้าย	16	4.24	0.69
แยกกันอยู่	2	4.80	0.00
รวม	234	4.32	0.53

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกันอยู่ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.0112$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพสมรสที่มีต่อการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.9317	0.7329	3.3313	0.0112*
ภายในกลุ่ม	229	50.3824	0.2200		
รวม	233	53.3140			

$N = 234 \quad P < 0.05$

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช ซึ่งพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe' พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสไม่สมรสกับสถานภาพสมรสหมาย มีความมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสไม่สมรส มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสหมาย ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.3

ตารางที่ 4.22

สรุปภาพรวมการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายคู่ (เชฟเฟ่) ระหว่างสถานภาพสมรส ของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

สถานภาพสมรส	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หมาย	แยกกันอยู่
โสด		-0.2256	-0.0274	-0.0332	-0.0387
สมรส			-0.0233	-0.2589*	-0.0039
หย่าร้าง				-0.0632	-0.0378
หมาย					-0.2236

สมมติฐานที่ 1.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชเท่ากัน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23

ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคม
ของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ระดับการศึกษา	N	\bar{X}	S.D.
ภาพรวม			
ประถมศึกษา	60	3.90	0.51
มัธยมศึกษา	55	4.12	0.51
ปวช/ปวส	25	4.09	0.39
ปริญญาตรี	84	4.15	0.45
สูงกว่าปริญญาตรี	10	4.12	0.40
รวม	234	4.07	0.48

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับ การสนับสนุนทางสังคม ต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ มีการสนับสนุนทางสังคม ต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.0225$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการศึกษา
ที่มีต่อการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.5756	0.6439	2.9062	0.0225*
ภายในกลุ่ม	229	50.7384	0.2216		
รวม	233	53.3140			

$N = 234$ $P < 0.05$

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช ซึ่งพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe' ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาภักดีกับการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.25

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.4

ตารางที่ 4.25

สรุปภาพรวมการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายคู่ (เชฟเฟ่) ระหว่างระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปวช/ปวส	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา		-0.2240	-0.1947	-0.2576*	-0.2235
มัธยมศึกษา			-0.0293	0.0336	-0.0005
ปวช/ปวส				-0.0629	-0.0288
ปริญญาตรี					-0.0341
สูงกว่าปริญญาตรี					

สมมติฐานที่ 1.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ขึ้นของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ขึ้นของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ขึ้นของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป และมีรายได้ขึ้นของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000

บาท ตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26

ความแตกต่างระหว่างรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง กับการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิตเวช

รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	N	\bar{X}	S.D.
ภาพรวม			
ไม่เกิน 10,000 บาท	92	3.96	0.50
10,001 – 20,000 บาท	94	4.11	0.46
20,001 – 30,000 บาท	21	4.18	0.38
30,001 – 40,000 บาท	16	4.22	0.46
40,001 บาทขึ้นไป	11	4.20	0.48
รวม	234	4.07	0.48

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน กับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.0628$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.27

ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.5

ตารางที่ 4.27

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้ของครอบครัว
เฉลี่ยต่อเดือนกับการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิตเวช

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.0307	0.5077	2.2669	0.0628
ภายในกลุ่ม	229	51.2834	0.2239		
รวม	233	53.3140			

N = 234 P > 0.05

สมมติฐานที่ 1.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคม

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์เป็นปู่/ย่ากับผู้ป่วยจิตเวช มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช มากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์เป็นบิดา/มารดา กับผู้ป่วยจิตเวช และเป็นบุตรกับลุง/ป้า/น้า/อา ซึ่งมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช เท่ากัน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์เป็นพี่/น้องกับผู้ป่วยจิตเวช มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28
ความแตกต่างระหว่างสถานภาพความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง
กับการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิตเวช

สถานภาพความสัมพันธ์	N	\bar{X}	S.D.
ภาพรวม			
บิดา/มารดา	76	4.19	0.57
สามี/ภรรยา	28	3.94	0.55
พี่/น้อง	61	3.92	0.40
บุตร	52	4.11	0.32
ปู่/ย่า/ตา/ยาย	2	4.59	0.09
หลาน	7	4.09	0.45
ลุง/ป้า/น้า/อา	8	4.11	0.33
รวม	234	4.07	0.48

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.0129$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพความสัมพันธ์
ที่มีต่อการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิตเวช

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	6	3.6333	0.6056	2.7669	0.0129*
ภายในกลุ่ม	227	49.6807	0.2189		
รวม	233	53.3140			

N = 234 P < 0.05

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช ซึ่งพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่าง

แต่เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนรายคู่ (เชฟเฟ่) ระหว่างสถานภาพความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิตเวช พบร่วม ไม่มีความแตกต่างรายคู่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.30

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.6

ตารางที่ 4.30

สรุปภาพรวมการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายคู่ (เชฟเฟ่) ระหว่างสถานภาพความสัมพันธ์
ของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

สถานภาพ ความสัมพันธ์	บิดา/ มารดา	สามี/ ภรรยา	พี่/น้อง	บุตร	ปู่/ย่า/ ตา/ยาย	หลาน	ลุง/ป้า/ น้า/อา
บิดา/มารดา		-0.2482	-0.2739	-0.0818	0.0414	-0.1031	-0.0791
สามี/ภรรยา			-0.0257	0.1664	0.6496	0.4151	0.1691
พี่/น้อง				0.1921	0.6753	0.1708	0.1948
บุตร					0.4832	-0.021	-0.0213
ปู่/ย่า/ตา/ยาย						-0.5045	-0.4805
หลาน							0.024
ลุง/ป้า/น้า/อา							

สมมติฐานที่ 1.7 กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนี้รายละเอียดต่อไปนี้

จากการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวช 11-15 ปี มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวช 6-10 ปี และระยะเวลาการดูแล 0-5 ปี ตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวช 21 ปีขึ้นไป มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชน้อยที่สุดดังรายละเอียดในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31

ความแตกต่างระหว่างระยะเวลาในการดูแลของกลุ่มตัวอย่างกับการ
สนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ระยะเวลาในการดูแล	N	\bar{X}	S.D.
ภาพรวม			
0 – 5 ปี	137	4.04	0.50
6 – 10 ปี	41	4.18	0.47
11 – 15 ปี	14	4.33	0.44
16 – 20 ปี	18	4.00	0.41
21 ปีขึ้นไป	24	3.94	0.36
รวม	234	4.07	0.48

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช ไม่แตกต่างกัน ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.0605$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.32

ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.7

ตารางที่ 4.32

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระยะเวลาในการดูแลกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.0512	0.5128	2.2908	0.0605
ภายในกลุ่ม	229	51.2628	0.2239		
รวม	233	53.3140			

N = 234 P > 0.05

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช ตามสมมุติฐานที่ 1 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 และเมื่อพิจารณาการทดสอบสมมติฐานย่อยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.1

กลุ่มตัวอย่างที่อายุต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.2

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.3

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.4

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.5

กลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.6

กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.7

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกัน มี การสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างมีเพียง สองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชนระดับปานกลางและระดับ มากเท่านั้น ดังนั้น การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย จิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช จึงใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย ค่าสถิติ t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย จิตเวช ของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช พบร่วมกัน กลุ่มตัวอย่าง 三分之二 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชนระดับมาก คือ มีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชนระดับปานกลาง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t-test พบร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกันในระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.026$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.33

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

ตารางที่ 4.33

ความแตกต่างระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช
ของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคม
ของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช	จำนวน (N)	\bar{X}	S.D.	t	P
ภาพรวม					
ระดับปานกลาง	93	3.99	0.47	-2.24	0.026*
ระดับมาก	141	4.13	0.48		

N = 234 P < 0.05

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

เนื่องจากทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างมีเพียงสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในระดับปานกลางและระดับมากเท่านั้น ดังนั้นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช จึงใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช พบร้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในระดับมาก คือ มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 67.9 และมีทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในระดับปานกลาง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t-test พบร้า กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.000$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.34

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3

ตารางที่ 4.34

ความแตกต่างระหว่างระดับทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช
ของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมของ
ครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ระดับทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช	จำนวน (N)	\bar{X}	S.D.	t	P
ภาพรวม					
ระดับปานกลาง	75	3.83	0.49	5.63	0.000*
ระดับมาก	159	4.18	0.43		

$N = 234$ $P < 0.05$

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่แสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

เนื่องจากแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างมีเพียงสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่แสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในระดับปานกลางและระดับมากเท่านั้น ดังนั้น การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช จึงใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในระดับมาก คือ มีจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7 และแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในระดับปานกลางจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($P = 0.000$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.35

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 4

ตารางที่ 4.35

ความแตกต่างระหว่างระดับการแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชของกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคม
ของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช

ระดับระดับการแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช	จำนวน (N)	\bar{X}	S.D.	t	P
ภาพรวม					
ระดับปานกลาง	24	3.48	0.30	9.60	0.000*
ระดับมาก	210	4.14	0.45		

N = 234 P < 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากการกลุ่มตัวอย่างกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวช พบร่วมกับความต้องการที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับผู้ป่วยจิตเวช ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช ทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช และแสดงบทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกันมีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชแตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชต่างกัน มีการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยจิตเวชไม่แตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างตัวแปรต้นกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวผู้ป่วยจิตเวช

การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวผู้ป่วยจิตเวช	มีความแตกต่าง ($P < 0.05$)	ไม่มีความแตกต่าง ($P > 0.05$)	ระดับ Significance
1. ข้อมูลส่วนบุคคล		✓	0.7140
- เพศ		✓	0.7923
- อายุ	✓		0.0112
- สถานภาพสมรส	✓		0.0225
- ระดับการศึกษาสูงสุด	✓		0.0628
- รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		✓	0.0129
- สถานภาพความสัมพันธ์กับผู้ป่วย	✓		0.0605
- ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยทางจิตเวช		✓	0.0260
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวช	✓		0.0000
3. ทัศนคติของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช	✓		0.0000
4. บทบาทหน้าที่ของครอบครัวต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเวช	✓		0.0000